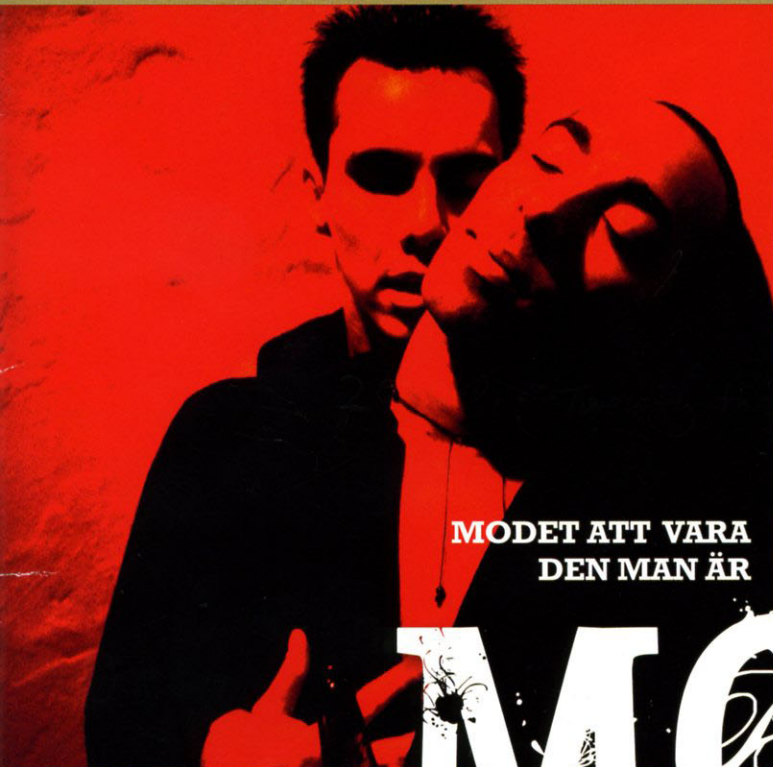

Stilmästare

1»2007

MAGASIN OM KULTUR, TRO OCH MÄNNISKA FRÅN STOCKHOLMS DOMKYRKO FÖRSAMLING

MODET ATT VARA
DEN MAN ÄR

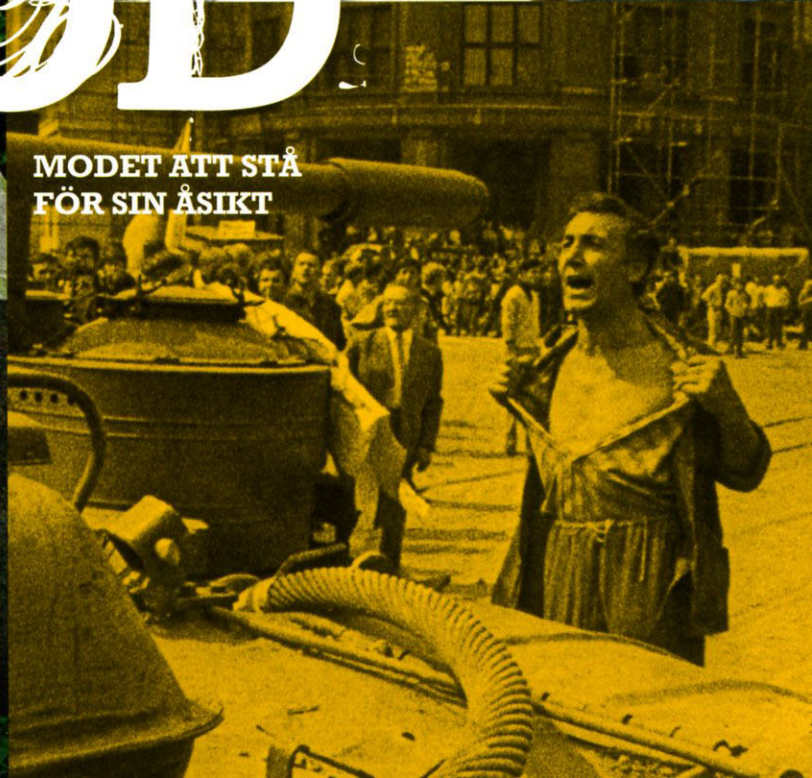

MODET ATT
TA STEGET

MOD

MODET ATT MÖTA
SVÅRA STUNDER

MODET ATT STÅ
FÖR SIN ÅSIKT

Vad kände Jesus för Johannes?

Hur man ska tolka Bibeln är en fråga som stötts och blötts i sekler. Sedan ett år leder Niklas Olaison en grupp som läser Bibeln ur queer-perspektiv. Själv är han idéhistoriker, präst i Svenska kyrkan och homosexuell.

∞ TEXT: Claes Nero ∞

NIKLAS OLAIISON ÄR lågmäld och verkar nästan blyg första gången vi skakar hand. Men när han – en stund senare – börjar prata om Bibeln förvandlas han. Han pratar snabbt och engagerat, blir livlig och ibland lätt röd om kinderna.

– Bibeln är egentligen en otroligt queer bok. Den myllrar av den mest konstiga sexualitet! säger han och väntar på min reaktion.

Eftersom Niklas är präst i Svenska kyrkan krävs det en hel del mod för att säga detta till en journalist.

– Som kristen är det fortfarande svårt att vara homosexuell. Man möts ofta av en väldigt negativ attityd inom kyrkan. Allmänheten är betydligt mer queer-liberal. När man är präst blir det bättre, man har en viss status.

Vi träffas i Niklas pyttelilla arbetsrum i församlingshuset vid Kungsträdgården. Utanför fönstret, bortom några gravar, tornar S:t Jakobs kyrka upp sig, röd, vit och grann. Skrivbordet, bokhyllorna och väggarna är ännu tomma. Niklas har valt att

ta emot mig för att prata om kyrkan och queer-frågorna den allra första dagen på nya jobbet som präst i domkyrkoförsamlingen.

Förra hösten startade Niklas, oavlönat och på sin fritid, en studiecirkel för att studera Bibeln ur queer-perspektiv. Gruppen har träffats en gång i månaden i Högalidskyrkans församlingslokal. De flesta av deltagarna är queer, tror Niklas, men han vet det inte säkert.

»Bibeln är egentligen en otroligt queer bok.«

– Det är skönt för folk som inte riktigt passar in i de vanliga normerna att få upp ögonen för hur mycket homosexualitet det finns i Bibeln, och att den oftast inte fördöms alls.

Niklas har också haft en queer-konfirmation, bara en person än så länge, men han hoppas att så småningom få ta hand om en hel konfirmationsgrupp.

Illustration: Dennis Erikson

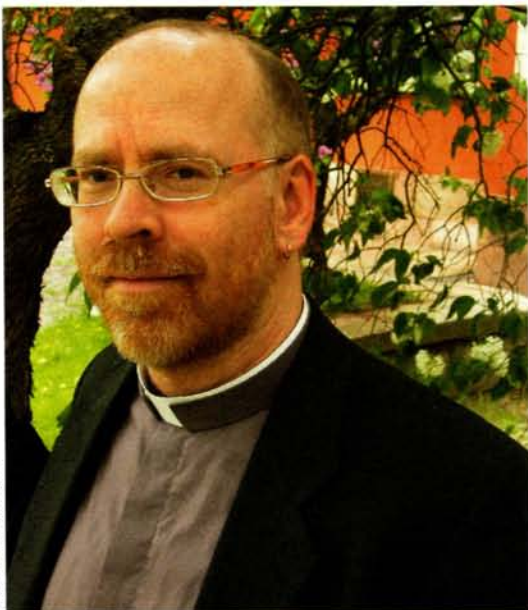

Foto: Mario Clementi

– Min forskarbakgrund har hjälpt mig att se på Bibeln ur olika perspektiv, säger prästen Niklas Olaison som leder studier av Bibeln ur queer-perspektiv. Under tio år har Niklas forskat, disputerat och undervisat i idéhistoria på Stockholms universitet.

Från och med i höst utvidgas verksamheten, och Högalids församling betalar för arbetet som Niklas lägger ner på att leda queera bibelstudier. En nybörjargrupp ska startas och gruppen från förra året fortsätter på en mer avancerad nivå. Niklas hoppas att några av medlemmarna i den senare gruppen ska börja författa.

– Jag vill sätta ihop en antologi. Det skulle exempelvis kunna vara dikter utifrån fantasier kring bibeltexten och personliga erfarenheter. En sorts kristen fan fiction, som ofta har erotiska övertoner.

Själv håller Niklas också på att skriva en bok med arbetsnamnet »Horornas historia«. Den handlar om att de kvinnor i historien som verkligen lyckats åstadkomma något ofta kallats horor.

För många av oss, som inte tittar i Bibeln alltför ofta, är det förvånande att Niklas, och hans bibel-studerande kamrater, hittar så mycket homosexualitet där.

– Åh, det finns hur mycket som helst! säger Niklas och hänvisar till exempel till Matteusevangeliets åttonde kapitel (går att läsa på ►►

Vad säger Bibeln om homosexualitet?

● EMOT

1 Mos 19 (Första Mosebok, 19:e kapitlet). *Berättelsen om Sodom och Gomorra.*

3 Mos 18:22, 20:13 *Förbud för en man att ligga med en annan man.*

Rom 1:26-27, 1 Kor 6:9, 1 Tim 1:10.
Kritik mot hednisk livsstil.

● FÖR

1 Sam 20, 2 Sam 1:26.
Om kung David och Jonatan.

Jes 56:1-8. *Eunuckernas plats i Guds folk*

Matt 8:5-13. *Jesus legitimerar underförstått en pederastisk relation.*

● **FÖR ELLER EMOT**
beroende på tolkning
Matt 19:10-12

Foto: David Magnusson/Scarpix

Pridefestivalen i Stockholm har blivit något av en institution.

www.bibeln.se för den som slarvat bort skolbibeln). I bibelavsnittet berättas det om en centurion, en romersk officer, som kommer till Jesus och ber honom att bota hans tjänare.

– Eftersom jag studerat romersk kulturhistoria vet jag att det fanns en omfattande lyxprostitution där män hade sex med pojkar. Officern ville rädda sin slavpojke, som han förmodligen hade en sexuell relation med. För Matteus samtida läsare framstod det som ett sådant förhållande. När Jesus helar pojken befäster han alltså underförstått relationen mellan mannen och pojken.

Niklas tolkning av bibelstället är att Jesus och Bibeln därmed säger ja till homosexualitet. Flera andra bibeluttolkare tycker likadant, enligt Niklas. Men på prästutbildningen, som Niklas lämnade för drygt två år sedan, mötte han hårt motstånd från två kurskamrater: »Osannolikt!» sa de.

– De vägrade diskutera den historiska bakgrunden, och gick bara in för att överrösta mig. Jag blev verkligen förbannad! säger Niklas.

Annars finns det en bred queer-liberal falang inom Svenska kyrkan, särskilt i Stockholm, enligt Niklas.

– Bland prästerna i Stockholm finns det dessutom en överrepresentation av homosexuella, även i höga positioner. Jag bedömer att fem till tio procent av oss är bögar och flator. Det är framför allt de yngre som är öppna med sin läggning.

När det gäller synen på homosexualitet bland kristna går skiljelinjerna inte så mycket mellan samfundet. Snarare så att kristna i vissa delar av landet, oavsett samfund, är mer homofoba än andra, menar Niklas.

Kan man tänka sig Jesus som bög?

– Ja, Jesus och den unge lärjungen Johannes kan

ha haft en sexuell relation, det är fullt möjligt att läsa in i Bibeln. Det talas i Bibeln bland annat om att Johannes låg närmast Jesus. Och Johannes drog sig inte för att skildra Jesus på ett homoerotiskt sätt. Jesus var en mycket energisk person, full av känslor. Om någon av de känslorna slog över och blev sexuell, så är det helt okej för mig.

Niklas är 38 år och beskriver sig som en Svensson-bög. Under många år levde han i partnerskap

»Johannes drog sig inte för att skildra Jesus på ett homoerotiskt sätt.«

med en man som han sedan skilde sig från. Numera är Niklas särbo med en annan man, ett arrangemang som passar både honom och partnern bäst.

– Jag har aldrig varit någon läderbög, eller särskilt sexuellt promiskuös. Ibland har jag haft lust att vara lite mer lössläppt, men det har aldrig blivit så, jag är mer av en seriemonogamist. Tyvärr är det bara homosexuella av mitt slag som har en chans att bli riktigt accepterade inom kyrkan. De som är promiskuösa och visar baken eller bröstet på Pride, eller är fjolliga, fördöms fortfarande av kyrkan.

Niklas menar att det inom Svenska kyrkan finns ett slags skentolerans som queer-världen inte har någon hjälp av.

– När jag till exempel berättar om de queera bibelstudierna möts jag av vänliga frågor från

andra inom kyrkan. Men det är ingen som säger "Vad kull! Kan du inte komma till oss och göra det där också?", konstaterar han.

Niklas är en annorlunda kristen också på det sättet att han var ateist från 8 till 26 års ålder.

- Mitt motstånd mot kristendomen spädades länge på av den världsvida kyrkans hållning gentemot homosexuella.

Under tio år har Niklas forskat, disputerat och undervisat i idéhistoria på Stockholms universitet. Intresset för religion började, lite otippat, med att han letade efter världshistoriens första ateist.

Under efterforskningarna kom Niklas att intressera sig för den engelske filosofen Thomas Hobbes.

- I honom hittade jag en person som både var kristen och kunde tänka! Det slutade med att jag gick iväg till den katolska kyrkan och frågade om jag kunde få konvertera. Men när jag berättade för dem att jag levde ihop med en man svarade de att jag bara kunde konvertera om jag valde att leva i celibat.

Att Niklas vände sig till den katolska kyrkan var ingen tillfällighet.

- Jag saknade en spännande teologisk diskussion inom Svenska kyrkan. Katolikerna är bättre på det, fast det hängde också ihop med att det var jesuiterna jag träffade. De är ju oerhört tränade i religiöst diskuterande.

Det är lätt att tänka sig Niklas Olaison i teves diskussionssoffor framöver. En radikal bögpräst som är bra på att uttrycka sig drastiskt drar garanterat tittare.

- Jag är inte unik på något sätt. Det finns massor av präster som tycker som jag. Men visst har jag en fördel i att jag är väldigt inläst på litteratur som rör den bibliska perioden. Min bakgrund som forskare har hjälpt mig att se på Bibeln ur andra perspektiv. Ibland kan jag smälla till med det idéhistoriska perspektivet, som ofta saknas i bibeldiskussionen.

Hur ser du på de negativa effekterna en sådan exponering skulle kunna innebära för dig själv?

- Det förekommer ju mordhot mot människor som tycker som jag och går ut med det offentligt. Men jag vill stå för det jag tror på. Det är just genom att prata om queer och Bibeln som jag kan göra skillnad. ○

the **JOHANNUS** *revolution*
 No 1 bland digitala kyrkorglar

- Bästa värderelation mellan antal stämmor/manualer och pris
- Tål temperaturvariationer
- Fyller kyrkorummet med ljud från riktiga orgelpipor
- Estetisk installation

JOHANNUS
 0372-35000
 0708-641296
 info@johannus.se
 www.johannus.se

Ny representant! SAC electronics AB

MR-DAGARNA 2007

KRIG & FRED

Nordens största forum för mänskliga rättigheter

19-20 november Stockholmsmässan

www.mrdagarna.se

ILL: KRISTINA ANSHEIM